

Stichting de Betovering
gevestigd te 's-Gravenhage

Rapport inzake de
Jaarrekening 2017

Inhoudsopgave

	Pagina
Accountantsrapport	
Opdracht	3
Algemeen	4
Financiële positie	4
Meerjarenoverzicht	5
Bestuursverslag	
Bestuursverslag	7
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017	15
Staat van baten en lasten over 2017	17
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	18
Toelichting op de balans	20
Toelichting op de staat van baten en lasten	22
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27

ACCOUNTANTSRAPPORT

accountancy
administratieve dienstverlening
salarisverwerking
belastingadvies en consultancy

Aan het bestuur van
Stichting de Betovering
Van Limburg Stirumstraat 41
2515 PA 's-Gravenhage

Rijswijk, 8 maart 2018

Briefnummer:

Geacht bestuur,

Opdracht

Wij hebben de opdracht gekregen de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting de Betovering te 's-Gravenhage te controleren.

Onze controleverklaring is opgenomen onder de opgenomen in de overige gegevens.

Algemeen

Oprichting stichting

Blijkens de akte d.d. 25 mei 2000 is Stichting de Betovering per genoemde datum opgericht. De statuten zijn op 25 februari 2015 geactualiseerd.

Activiteiten

Stichting de Betovering laat zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd actief en receptief genieten van kwalitatief hoogwaardig werk van professionele kunstenaars en laat hen de kracht van de verbeelding ervaren. Stichting de Betovering wil hiermee bijdragen aan de ontwikkeling van een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn opgenomen conform de jaarrekening van voorgaand boekjaar.

Financiële positie

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van de stichting verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening. Wij geven hierna een opstelling van de balans per 31 december 2017 in verkorte vorm.

Financiële structuur

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	%	€	%
Activa				
Vorderingen	48.684	54,1	61.452	90,3
Liquide middelen	41.368	45,9	6.577	9,7
	<u>90.052</u>	<u>100,0</u>	<u>68.029</u>	<u>100,0</u>
Passiva				
Stichtingsvermogen	67.528	75,0	49.675	73,0
Kortlopende schulden	22.524	25,0	18.354	27,0
	<u>90.052</u>	<u>100,0</u>	<u>68.029</u>	<u>100,0</u>

Meerjarenoverzicht

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€	€	€	€
Activa					
Vlottende activa					
Vorderingen	48.684	61.452	52.888	49.347	33.259
Liquide middelen	41.368	6.577	36.774	13.144	20.572
Totaal activa	90.052	68.029	89.662	62.491	53.831
Passiva					
Stichtingsvermogen	67.528	49.675	44.103	27.867	26.127
Kortlopende schulden	22.524	18.354	45.559	34.624	27.704
Totaal passiva	90.052	68.029	89.662	62.491	53.831
	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€	€	€	€
Baten	446.857	444.663	438.803	397.245	357.173
Saldo van baten en lasten	17.853	5.572	16.236	1.740	3.741
Stichtingsvermogen	67.528	49.675	44.103	27.867	26.127

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag

In oktober 2017 heeft de Betovering opnieuw een succesvol jeugdfestival in de herfstvakantie georganiseerd. Voor een enorm aantal bezoekers werd een kwalitatief hooggewaardeerd festival gerealiseerd.

In het verslag van de directie wordt uitvoerig ingegaan op de activiteiten in het verslagjaar 2017.

Uit de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2017 blijkt dat ook financieel het jaar goed is afgesloten. Na toevoeging van het voordelige resultaat van € 17.853 bedraagt het eigen vermogen € 67.528 waarvan € 57.528 bedoeld is als buffer voor tegenvallende resultaten. € 10.000 is een bestemmingsreserve voor in 2018 geplande uitgaven in huisvesting en aanschaffing benodigdheden voor aankleding locaties. Bij de jaarrekening is een controleverklaring van de accountant opgenomen.

Bestuur en directie werken zo veel mogelijk overeenkomstig de Governance Code Cultuur. In een aparte bijlage in het jaarverslag is toegelicht op welke wijze de code wordt nageleefd.

In 2017 zijn twee vergaderingen gehouden. In de regel zijn dit er drie of vier, maar de onderwerpen voor de juni-vergadering konden schriftelijk worden afgehandeld en de december-vergadering is verplaatst naar januari 2018.

Belangrijke onderwerpen waren in 2017:

- jaarverslag en jaarrekening over 2016;
- voorbereiding van het festival 2017 inclusief de begroting;
- naleving Governance Code Cultuur en de Code Culturele Diversiteit;
- risicoanalyse;
- versterking bezetting na toekenning extra subsidie hiervoor vanaf 2017;
- arbeidsrelatie medewerkers in verband met aangekondigde wetswijzigingen;
- functionering directie en zelfevaluatie bestuur;
- controleopdracht aan de accountant.

In het bestuur zijn in 2017 geen mutaties geweest. Karin Lucet is per 1 maart 2018 afgetreden. De maximale zittingstermijn van drie maal drie jaar zat erop. We danken Karin voor de 9 jaar grote inzet en inspirerende betrokkenheid bij de activiteiten en voortgaande ontwikkeling van de Betovering.

Het bestuur bedankt de directie, de medewerkers en de vrijwilligers voor hun inzet gedurende het jaar waardoor weer een succesvol festival kon worden gerealiseerd. Ook past een woord van dank aan de subsidiënt de gemeente Den Haag en de diverse fondsen en overige geldgevers die mede het festival mogelijk maken.

Den Haag, 8 maart 2018

Het bestuur: Anja Overhoff, Jan Helderma, Ton van de Langkruis en Maurice Haak

Verslag van directie

Festival De Betovering – Internationaal kunstfestival voor de jeugd – editie 2017

Allereerst willen wij eenieder die heeft meegewerkt aan het realiseren van De Betovering hartelijk danken voor zijn en/of haar bijdrage, in welke vorm dan ook. Ons publiek, de vrijwilligers, de medewerkers van de theaters, musea en andere locaties, de gezelschappen, de workshopdocenten en de vele cofinanciers zoals de Gemeente Den Haag, het VSB Fonds, het Fonds Podiumkunsten, Fonds 1818, Fonds 21, de ondernemersverenigingen en DAK kindercentra.

De Betovering is het jaarlijkse internationale kunstfestival voor de jeugd (2-12 jaar) dat zich afspeelt in Den Haag op bijna alle podia, in de musea en bibliotheken en op straat. Dit publieksfestival vindt plaats tijdens de herfstvakantie en duurt negen dagen. De doelgroep van het festival is breed samengesteld en bevat kinderen (en (groot)ouders) uit alle delen van de stad en regio, uit alle lagen van de bevolking, van Nederlandse en buitenlandse herkomst. De Betovering wil zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd actief en receptief laten genieten van kwalitatief hoogwaardig werk van professionele kunstenaars en hen de kracht van de verbeelding laten ervaren. Ze wil hiermee bijdragen aan de ontwikkeling van een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen. De Betovering staat aan het roer van een uniek samenwerkingsverband dat zo'n vijftig Haagse culturele organisaties, maatschappelijke instellingen en bedrijven bindt.

Van vrijdag 13 t/m zaterdag 21 oktober 2017 ademde elke hoek van Den Haag De Betovering. Voor het achttiende jaar stond de herfstvakantie volledig in het teken van kunst voor kinderen. Met 548 voorstellingen en workshops op 53 Haagse locaties, 18 verschillende buitenlandse voorstellingen (met 93 uitvoeringen) en 20.777 bezoekers voor de binnenprogrammering, waarvan 10% aangaf nooit buiten De Betovering met hun kinderen in een theater of museum te komen, zinderde de stad van toneel, dans, muziek, beeldende kunst, film, workshops en veel meer.

Juist het straattheateraanbod was, mede door het erg warme weer, buitengewoon succesvol. De 548 programmaonderdelen bestonden uit 295 voorstellingen, 229 workshops en 24 overige activiteiten. De 24 overige activiteiten zijn als volgt geteld: het Woogie Boogie eindfeest, de Kick-off van de Zapp Kinderjury, vrij dansen op Rollerskates in het Atrium, 8 dagen Festivalcentrum in Theater aan het Spui, 8 dagen Festivalcentrum in Theater Dakota, 3 dagen Festivalcentrum in Theater de Regentes, 1 dag in Theater de Vaillant in de Schilderswijk samen met het Feest van Nansi en 1 dag in Muzee Scheveningen. Door samen te werken met de Cultuurankers en de bibliotheken bereiken we ook de kinderen in de wijken.

Het is weer gelukt om tot een kwalitatief stevig en uitgebalanceerd programma te komen en met een breder uitgezet buitenprogramma. Het publiek was tevreden en beoordeelde het festival in zijn geheel met het rapportcijfer 8,5 en de losse programmaonderdelen gemiddeld met het rapportcijfer 8,6.

Het verhaal achter de cijfers

Kwaliteit van de programmering

Voor de programmering van De Betovering hebben we weer de mooiste voorstellingen uit binnen- en buitenland naar Den Haag gehaald waarbij het accent lag op producties van nationaal gesubsidieerde jeugdtheater – en dansgezelschappen. De workshops werden voor het overgrote deel speciaal voor het festival ontwikkeld en altijd gegeven door professionele vakdocenten en kunstenaars en sloten veelal aan bij een voorstelling of een rondleiding in het museum of de galerie. De randprogrammering bestaat uit het buitenprogramma en de festivalcentra.

Van de 18 verschillende voorstellingen (93 uitvoeringen) uit het buitenland beleefden er 6 hun Nederlandse première: A zick zack Puff (de openingsvoorstelling) van Mafalda (CH), Het Bos van Grimm van Maquine (ES) in de Koninklijke Schouwburg, Af Tijgertje Af (Down Tiger Down) van Audrey Dero en Oriane Varak (BE), Het ontbrekende Licht (The Missing Light) van Make Mend and Do (UK) in Theater aan het Spui, Poggle van Barrowland Ballet & Macrobert Arts Centre (SCO) in het Zuiderstrandtheater en Opa's zolder (Le Grenier à Pépé) van K-Bestan (FR) in Theater Ludens.

We kijken ook terug op een prachtig straattheateraanbod met dagelijks vijf acts in het centrum. Voorbijgangers konden genieten van de spontane voorstelling Walkabout van professionele dansers; De Groenten Nannies trokken de aandacht met hun verse lading aan fruit en groenten die werden rondgereden in een te gekke kinderwagen; De Kudde en Space-Ci-Men maakte indruk met grote installaties die hun weg zochten door het winkelende publiek; de Grand Piano liet kinderen spelenderwijs hun eigen muziekstuk componeren; en de Kiddy Ride Police zorgden voor een verrassende chaos in de binnenstad.

Publieksliefeling Superhallo heeft dit jaar wederom een groot publiek mogen ontvangen in hun prachtige DJ Frietmachine installatie op de Grote Markt. Vele ouders en kinderen hebben nog nooit zo swingend zelf hun friet gebakken. Voor het eerst coproduceerden we dit deel van het programma met Stichting Marketing Haagse Binnenstad, waarbij De Betovering de artistieke en financiële supervisie hield.

Bij de workshops konden kinderen bijvoorbeeld in het Gemeentemuseum hun eigen huis in de Stijl van Mondriaan ontwerpen, de Gevangenpoort binnenstebuiten keren samen met het Haags Historisch Museum, middeleeuwse schilderijen maken met zelfgemaakte verf bij Museum Meermann, een eigen ideale speelplek ontwerpen samen met Stroom Den Haag, met de voetjes van de vloer bij peuterdans, kidsdance, streetdance, modern dance, musical of urban dance, het unieke geluid van een saxofoon ontdekken, tape plakken tot een ritmisch kunstwerk op de klanken van muziek uit de voorstelling in De Nieuwe Regentes, de vloer op met Impro Kids waar dromen tot leven kwamen. In 2017 zijn we een samenwerking aangegaan met de Z@pp Theaterprijs, waarbij de overdracht van de kinderjury plaatsvond tijdens De Betovering en er extra aandacht was voor het recenseren door kinderen.

De festivalcentra van De Betovering zijn de plekken waar in een doorlopend programma naar hartenlust wordt gebouwd, verzonnen en gemaakt. Met de mobieltjes uit en de fantasie aan. In 2017 kende het festival één groot festivalcentrum in Theater aan het Spui, en vier kleinere- de zogeheten satellietcentra (in Theater Dakota, Muzee Scheveningen, De Nieuwe Regentes en theater De Vaillant). Afgelopen jaar stond De Betovering in het teken van Feest en daarmee het vieren van de gekleurde stad. Tijdens De Betovering hebben kinderen met elkaar de gekleurde stad gevierd. Ze hebben kleur gegeven, laten zien en laten horen wat feest voor hen betekent, ze hebben hun diversiteit en eigenheid getoond en sloten dat af met een gezamenlijk feest. Dit zijn wij, en wij zijn er trots op! In alle festivalcentra konden kinderen werken aan hun eigen "Ikke". Een Ikke is de persoon die je altijd al had willen zijn (of juist niet), je beste vriend of vriendin, je grote held of gewoon jezelf. Ikke daagt kinderen uit. Want die 'ikke', dat ben jij! Maar wie ben jij? En hoe wil jij jezelf verbeelden? Met extra ogen op je achterhoofd, 6 armen en een blauw hoofd? Of ben je in je dromen een superheld en wil je dit graag laten zien? Kinderen konden de 3D poppen naar eigen zin vormgeven, aankleden en meenemen naar het grote eindfeest. Waarom kozen we voor een Ikke? Onze uitgangspunten waren het prikkelen van de zintuigen, het bewust maken van identiteit, het creëren van verbinding, het leven en de culturele rijkdom vieren.

Naast onze feestelijke opening in de Koninklijke Schouwburg hebben we dit jaar afgesloten met een groot eindfeest in Theater aan het Spui. Kinderen konden met hun Ikke over de catwalk, losgaan in de Silent Disco, genieten van zwevende popcorn en een duik nemen in ons mega ballen-bad. Ook hadden we gratis busvervoer georganiseerd vanuit de verschillende festivalcentra zodat ook kinderen vanuit Scheveningen, Escamp en de Schilderswijk makkelijk naar het eindfeest konden.

Communicatie met ons publiek

Om het grote publiek te bereiken voeren we een generieke marketing- en publiciteitscampagne waarbinnen de verspreiding van onze programmaboekjes, vooral via scholen, en onze website de belangrijkste instrumenten zijn. Dat alle basisscholen in Den Haag bereid waren om het programmaboekje te verspreiden onder hun leerlingen is bijzonder en waardevol. In 2017 hebben we onze nieuwe website gebouwd en gelanceerd.

Wij kochten daarnaast pre-rolls in bij Ster&Cultuur Junior. Deze werden uitgezonden op Uitzendinggemist.nl, voorafgaand aan programma's zoals het Jeugdjournaal en Het Klokhuis. Rail-tv gunde ons gratis uitzendingen van een reclamefilmje op de perrons van alle Nederlandse treinstations. Deelnemende locaties en vaste publiciteitspartners als Den Haag Marketing en de VVV zetten hun eigen marketingapparaat in voor De Betovering. Tot slot spelen social media, free publicity, onze aanwezigheid op een aantal kinderevenementen, stadsschermen en andere citydressing-uitingen een additionele publicitaire rol. Dit zijn zaken die ons niet alleen helpen bij het bereiken van meer en divers publiek, maar ons ook helpen bij onze B2B marketing.

Met gerichte publiciteit proberen we ons bijzonder gewenst publiek te bereiken. Dat zijn de kinderen en ouders voor wie theater- of museumbezoek in de vrije tijd minder vanzelfsprekend is.

Voor anderstaligen maakten en verspreidden we een Engelstalige brochure met daarin het taalarme festivalaanbod. Deze informatie was ook op de website te vinden. Verscheidene internationale

organisaties en bedrijven, betrokken ambassades en STET (Stichting The English Theatre Den Haag) hielpen ons bij het benaderen van hun anderstalige achterban, door middel van een Engelstalig persbericht;

In samenwerking met de Ooievaarspas communiceerden we met de doelgroep met een kleine beurs dat bezoek mogelijk is met korting op de toegangsprijzen. Ons programmaboekje en een voucher voor twee Betovering-vrijkaarten verspreidden we via de voedselbank pakketten in Den Haag en Rijswijk. Via Stichting Vluchtelingenwerk attendeerden we alle maatjes in Den Haag erop dat festivalbezoek een gezamenlijke activiteit kan zijn;

In 2015 lieten we onze toegankelijkheid voor kinderen met een beperking onderzoeken door Bureau 5D. In 2016 zijn we zelf gaan onderzoeken door te praten met verschillende organisaties die werken met deze doelgroep. In onze programmering hebben we rekening gehouden met toegankelijkheid voor doven en blinden. We hebben onze bewegwijzering aangepast en we communiceerden middels specifiek gerichte persberichten en via onze eigen website over de toegankelijkheid van onze locaties voor lichamelijk gehandicapten. In 2017 zijn wij op deze voet verder gegaan met dit onderzoek en hebben we ons ook gericht op kinderen met autisme. Zo hebben we in een van de festivalcentra een prikkelarme ruimte gecreëerd waar kinderen zich konden terugtrekken. Daarnaast hebben we ook verschillende organisaties gesproken die ons hebben geadviseerd wat betreft kinderen met autisme.

Met het 'programma bereik bijzonder gewenst publiek' werden ouders en kinderen voor wie theater- of museumbezoek minder vanzelfsprekend is, actief, en op persoonlijk wijze, benaderd met het doel om mogelijke drempels te verlagen/weg te nemen. De hiervoor aangestelde projectmedewerker deed dit o.a. door moeders van kinderen in de Betovering-leeftijd voorafgaand aan het festival in tientallen sessies rond te leiden in een van festivallocaties en hen daar ook te informeren over het festivalaanbod; door maatwerkprogramma's te maken voor groepen van wijk- en buurtcentra; door ouders voorlichting te geven over het festival tijdens hun eigen koffie-ochtenden en taallessen; door te communiceren via de welzijnsorganisaties en wijkgerichte mediakanalen; door het samenstellen en distribueren van een wijkflyer (met het aanbod en een plattegrond van de wijk).

Zakelijk en organisatorisch

Het jaar 2017 is ook financieel goed afgesloten. Na toevoeging van het voordelige resultaat van € 17.853 bedraagt het eigen vermogen € 67.528 waarvan € 57.528 bedoeld is als buffer voor tegenvallende resultaten. € 10.000 is een bestemmingsreserve voor in 2018 geplande uitgaven in huisvesting en aanschaffing benodigdheden voor aankleding locaties. Bij de jaarrekening is een controleverklaring van de accountant opgenomen.

We hebben de Culturele ANBI status, wat ruimte geeft voor fiscaal aantrekkelijke giften. Ook vermelden we graag de 'verborgen, in de jaarcijfers niet-zichtbare' product- en dienstensponsoring, bijvoorbeeld van de vrijwilligers en Novotel Den Haag City Centre.

Bestuur en directie werken zo veel mogelijk overeenkomstig de Governance Code Cultuur. De Governance Code Cultuur wordt nageleefd en verantwoord. In 2015 zijn de statuten aangepast zodat

ook deze Governance “proof” zijn. Binnen het bestuur en de directie is in 2017 opnieuw aandacht aan dit onderwerp gegeven. In een aparte bijlage in het jaarverslag is toegelicht op welke wijze de code actief wordt nageleefd.

Het festival is georganiseerd in samenwerking met 53 kunst- en cultuurinstellingen in Den Haag onder directie van Suzanne Verboeket, hierbij ondersteund door projectmedewerkers Chantal Hompe, Jana Mol en Suzanne Prosman. De maanden rondom en tijdens het festival worden zij ondersteund door meerdere freelancers en vrijwilligers. Het gehele team werkt op freelancebasis. De directie werkt op contractbasis en huurt de andere teamleden in. De krappe bemensing zorgde in toenemende mate voor organisatorische druk. In het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 van de Gemeente Den Haag, dat in oktober 2016 is vastgesteld, is de noodzaak van een organisatorische inhaalslag erkend. Er is, specifiek voor de versteviging van onze interne organisatie, een subsidieverhoging van € 20.000,- per jaar toegekend zonder dat hier additionele prestatie-eisen aan gekoppeld zijn. We hebben hiermee in 2017 onder meer een extra parttime medewerker kunnen aannemen. De interne organisatie bestaat nu uit 1,9 fte aan zzp-ers die het hele jaar door aan het festival werken en 0,5 fte aan zzp-ers die gedurende een deel van het jaar meewerken. De omvang van de organisatie verhoudt zich nu weer goed tot de huidige programmeringsomvang. We hoopten met de vacature voor een nieuwe medior projectmedewerker in 2017 meer culturele diversiteit binnen het kernteam te krijgen. Uiteindelijk is onze keuze echter gevallen op een (niet-cultureel-diverse) kandidaat waarbij de meerwaarde van haar kennis en ervaring, zwaarder woog.

De samenstelling van het bestuur:

- Anja Overhoff-van der Lem (voorzitter), aangetreden 10-09-2015.
Datum van aftreden: 10-09-2018 NB herbenoembaar voor 2x3 jaar;
- Ton van de Langkruis (voorzitter tot 10-09-2015, sindsdien lid).
Datum van aftreden: 24-09-2018;
- Jan Helderma (penningmeester). Datum van aftreden: 12-02-2019
NB herbenoembaar voor 3 jaar;
- Karin Lucet (secretaris). Datum van aftreden: 01-03-2018;
- Maurice Haak (lid). Datum van aftreden: 18-09-2017 NB herbenoembaar voor 2x3 jaar.

In het bestuur zijn in 2017 geen mutaties geweest. Karin Lucet is per 1 maart 2018 afgetreden. De maximale zittingstermijn van drie maal drie jaar zat erop. Ik dank Karin hierbij, ook namens het team, voor de negen jaar waarin ze ons met haar betrokkenheid en kunde en haar hart voor het jeugdtheater, met raad en daad bijstond.

De toekomst

De kernwaarden van De Betovering blijven:

- Kwaliteit van de programmering;
- Het publiek (zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd) als uitgangspunt;
- Internationaal en cultureel divers;
- Samenwerking en spreiding in de stad.

We blijven ook de komende editie prioriteit geven aan onderstaande onderdelen van onze meerjarige strategie:

- Programmering en bereik: we blijven kiezen voor kwaliteit, toegankelijkheid & internationalisering, en we blijven ons inzetten voor kinderen met lage cultuurparticipatie en kinderen van niet-Nederlandse afkomst, ook in de wijken;
- B2B marketing: het vinden en behouden van partners die de groei mee mogelijk maken, cultureel ondernemend denken.

En verder:

- De organisatie van Feest aan Zee (themajaar Den Haag 2018) heeft ons als samenwerkingspartner uitgenodigd en daar een budget aan gekoppeld. Dat betekent concreet dat we een additionele programmering aan het strand kunnen doen, en we gaan hierbij samenwerken met 'Plastic Circle'. Met kunst als taal dompelen kinderen zich onder in de thematiek van Plastic Soep en Ocean Cleanup;
- De samenwerking met de organisatie van Feest aan Zee lijkt daarnaast mogelijkheden te bieden om een pilot te kunnen opzetten voor jaarlijks terugkerende culturele spelen op de Haagse scholen: een cultuurdag light, met activiteiten die tussen kunsteducatie en kunst in de vrije tijd in liggen. Een variant op de landelijke (sportieve) Konings spelen. Deze dag zou dan de vrijdag voor de herfstvakantie zijn, in Den Haag een logische overgangsdag richting kunst in de vrije tijd. Dit jaar zou deze dag, in het kader van Feest aan Zee, mogelijk resulteren in een gezamenlijke performance op het strand aan het eind van de middag. Cultuurschakel, de organisatie die onder andere kunsteducatie op school coördineert, heeft aangegeven dit project te willen coproduceren;
- Gaan we de mogelijkheden en kosten van centrale kaartverkoop opnieuw laten onderzoeken;
- Internationale contacten gelegd in 2017 willen ons helpen bij het introduceren van 'relax-performances'. Daarnaast gaan we een aantal extra prikkelvrije zones maken bij een paar festivalcentra. Zo kunnen we (een deel van) het festival beter toegankelijk maken voor meer kinderen uit het autistisch spectrum, het ad(h)d-, of het hoog sensitieve spectrum.

We bouwen de komende jaren verder aan onze doelstelling om zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd kennis te laten maken met kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk werk van professionele kunstenaars uit zowel binnen- als buitenland en hen zo de kracht van de verbeelding te laten ervaren.

Dit doen we door de artistieke kwaliteit te borgen en te ontwikkelen, door intensief te communiceren met onze partners en ons publiek, en door goed cultureel ondernemerschap. Stichting De Betovering wil hiermee bijdragen aan het genieten van kunst en cultuur door, en aan de ontwikkeling van, een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen.

Suzanne Verboeket
directeur
8 maart 2018

JAARREKENING

Balans per 31 december 2017

(na voorstel saldobestemming)

Activa

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
Vlottende activa					
Vorderingen					
Debiteuren	1	6.328		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2	18.715		19.577	
Overige vorderingen en overlopende activa	3	23.641		41.875	
			48.684		61.452
Liquide middelen	4		41.368		6.577
Totaal activazijde			<u>90.052</u>		<u>68.029</u>

Passiva

		<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
		€	€	€	€
Stichtingsvermogen	5				
Continuïteitsreserve	6	57.528		49.675	
Bestemmingsreserve	7	10.000		-	
			<u>67.528</u>		<u>49.675</u>
Kortlopende schulden	8				
Schulden aan leveranciers		4.237		10.732	
Overige schulden en overlopende passiva	9	18.287		7.622	
			<u>22.524</u>		<u>18.354</u>
Totaal passivazijde			<u><u>90.052</u></u>		<u><u>68.029</u></u>

Staat van baten en lasten over 2017

		2017		2016	
		€	€	€	€
Baten	10				
Publieksinkomsten	11		108.587		122.748
Subsidies gemeente Den Haag	12		142.859		122.464
Sponsors en zakelijke donateurs	13		26.458		22.335
Fondsen	14		131.453		130.500
Subsidies overig	15		37.500		46.616
			<u>446.857</u>		<u>444.663</u>
Lasten					
Organisatiekosten	16	90.223		82.627	
PR en promotiekosten	17	80.896		99.973	
Uitvoeringskosten	18	257.885		256.491	
Som der lasten			<u>429.004</u>		<u>439.091</u>
Saldo van baten en lasten			<u>17.853</u>		<u>5.572</u>
Bestemming saldo van baten en lasten					
Continuïteitsreserve			7.853		5.572
Bestemmingsreserve			10.000		-
			<u>17.853</u>		<u>5.572</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting de Betovering is feitelijk en statutair gevestigd op Van Limburg Stirumstraat 41, 2515 PA te 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27189663.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Richtlijnen Jaarverslaggeving 640. De waardering van activa en passiva en de bepaling van de staat van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan, voor zover niet ander vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Bestemmingsreserves

Uitgaven in verband met de bestemming van de reserve worden in het jaar van besteding ten laste van de staat van baten en lasten gebracht, waarna bij de bestemming van het saldo van baten en lasten van dat jaar een gelijk bedrag aan de bestemmingsreserve wordt onttrokken.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van minder dan één jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Onder inkomsten van de stichting wordt verstaan de ontvangen subsidies en bijdragen ter uitvoering van de activiteiten van de stichting.

Som der kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de balans

Activa

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
1 Debiteuren		
Debiteuren	6.328	-
	<u>6.328</u>	<u>-</u>
<p>Een voorziening voor dubieuze debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.</p>		
2 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	18.715	19.577
	<u>18.715</u>	<u>19.577</u>
3 Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen inkomsten	22.153	40.500
Vooruitbetaalde kosten	506	300
Waarborgsommen	982	982
Nog te ontvangen rente	-	93
	<u>23.641</u>	<u>41.875</u>
4 Liquide middelen		
ING Bank N.V., rekening-courant	39.433	5.660
Rabobank, rekening-courant	1.592	667
Kas	250	250
ING Bank N.V., spaarrekening	93	-
	<u>41.368</u>	<u>6.577</u>

Passiva

5 Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	Continuïteit sreserve	Bestem- mingsreserve	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2017	49.675	-	49.675
Mutatie uit resultaatverdeling	7.853	10.000	17.853
Stand per 31 december 2017	57.528	10.000	67.528

6 Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is een buffer voor eventuele toekomstige negatieve resultaten.

7 Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is gevormd in verband met de in 2018 geplande uitgaven in huisvesting en aanschaffing benodigdheden voor aankleding locaties.

8 Kortlopende schulden

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
9 Overige schulden en overlopende passiva		
Nog te betalen kosten	12.647	4.622
Reservering accountantskosten	5.640	3.000
	18.287	7.622

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Huurverplichtingen

De stichting is een huurverplichting voor het bedrijfspand aangegaan voor een bedrag van circa € 3.600 per jaar.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
10 Baten		
Subsidies gemeente Den Haag	142.859	122.464
Fondsen	131.453	130.500
Publieksinkomsten	108.587	122.748
Sponsors en zakelijke donateurs	26.458	22.335
Subsidies overig	37.500	46.616
	<u>446.857</u>	<u>444.663</u>
	<u><u>446.857</u></u>	<u><u>444.663</u></u>
De inkomsten zijn ten opzichte van vorig jaar met 0,49% gestegen.		
11 Publieksinkomsten		
Recettes	105.095	117.302
Overige publieksinkomsten	3.492	5.446
	<u>108.587</u>	<u>122.748</u>
	<u><u>108.587</u></u>	<u><u>122.748</u></u>
12 Subsidies gemeente Den Haag		
Gemeente Den Haag OCW - kunstenplan ABBA/VL/6609	108.859	86.464
Gemeente Den Haag DSO Evenementen ABBA/VL/8603	20.000	20.000
Gemeente Den Haag Wijkbudget Escamp ABBA/VL/9171	5.000	5.000
Gemeente Den Haag Wijkbudget Escamp ABBA/VL/10863	5.000	4.000
Gemeente Den Haag Wijkbudget Centrum ABBA/VL/9199	4.000	3.000
Gemeente Den Haag Wijkbudget Laak	-	4.000
	<u>142.859</u>	<u>122.464</u>
	<u><u>142.859</u></u>	<u><u>122.464</u></u>
13 Sponsors en zakelijke donateurs		
Ondernemersvereniging Grote Markt	8.000	8.000
DAK kindercentra	5.585	5.585
BIZ City Center	5.000	5.000
Ondernemersvereniging Spuimarktcomplex	2.000	2.000
Vereniging Passagebelangen	2.000	-
Stichting Spuiplein	2.000	-
Stichting Evenementen Grote Markt	1.873	1.750
	<u>26.458</u>	<u>22.335</u>
	<u><u>26.458</u></u>	<u><u>22.335</u></u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
14 Fondsen		
VSB Fonds	50.000	50.000
Fonds 1818	33.953	36.000
Fonds 21	30.000	30.000
Stichting Boschuyzen	5.000	4.500
Stichting Zabawas	7.500	-
Stichting Madurodam Steunfonds	4.000	4.000
MAOC Gravin van Bylandt Stichting	1.000	2.500
Janivo Stichting	-	3.500
	<u>131.453</u>	<u>130.500</u>
	<u><u>131.453</u></u>	<u><u>130.500</u></u>
15 Subsidies overig		
Fonds Podiumkunsten	37.500	37.500
Fonds Podiumkunsten - internationalisering	-	9.116
	<u>37.500</u>	<u>46.616</u>
	<u><u>37.500</u></u>	<u><u>46.616</u></u>

Gemiddeld aantal werknemers

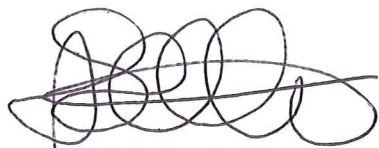
Gedurende de jaren 2016 en 2017 waren geen werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband.

Lasten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
16 Organisatiekosten		
Coördinatiekosten	59.341	52.085
Sponsorwerving	13.000	11.250
Administratiekosten	7.144	4.238
Bureaunkosten	6.038	10.612
Representatiekosten	2.352	3.389
Interne organisatiekosten	2.348	1.053
	<u>90.223</u>	<u>82.627</u>
	<u><u>90.223</u></u>	<u><u>82.627</u></u>
17 PR en promotiekosten		
PR Bureau	31.364	42.652
Uitvoeringskosten/distributie	20.687	25.397
Drukwerk en kopieerkosten	19.090	21.371
Ontwerpkosten	6.225	7.500
Kosten website	3.530	3.053
	<u>80.896</u>	<u>99.973</u>
	<u><u>80.896</u></u>	<u><u>99.973</u></u>
18 Uitvoeringskosten		
Programmering/voorstellingen/workshop	201.930	188.088
Bijdrage programmering aan locaties dmv volledige afdracht van recettes	23.844	33.415
Catering en aankleding activiteiten	14.750	15.950
Locatiekosten	13.080	15.340
Vervoerskosten	4.281	3.698
	<u>257.885</u>	<u>256.491</u>
	<u><u>257.885</u></u>	<u><u>256.491</u></u>

Stichting de Betovering
's-Gravenhage

's-Gravenhage, 8 maart 2018
Stichting de Betovering

A.S. Overhoff
Voorzitter

M. Haak
Vice-voorzitter

J.G.P.M. Helderma
Peningmeester

A.P. van de Langkruis
Algemeen lid

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting de Betovering

A. Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting de Betovering te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting de Betovering per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met RJ 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting de Betovering zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de huishouding te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de huishouding.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 12 maart 2018
Lucro accountancy B.V.

Drs. K.P.I. de Man RA RB